

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6720/2544

พนักงานอัยการจังหวัดตรัง โจทก์ นาย ธาดา หะยีมะ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 4, ป.พ.พ. มาตรา 572, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาเช่าซื้อต้องทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้นย่อมตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 วรรคสอง โจทก์ฟ้องว่าจำเลยออกเช็คพิพาทให้ผู้เสียหายเพื่อชำระหนี้ค่าเช่าซื้อรถยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อไปจากผู้เสียหาย ดังนี้ เมื่อสำเนาใบขอเช่าซื้อรถยนต์ที่จำเลยทำขึ้นเสนอต่อผู้เสียหายเป็นเพียงคำเสนอขอเช่าซื้อรถยนต์เท่านั้นมิได้มีลักษณะเป็นสัญญาเช่าซื้อ ส่วนหนังสือสัญญาเช่าซื้อรถยนต์เป็นสัญญาเช่าซื้อระหว่างบริษัท ธ. กับจำเลยซึ่งแม้เป็นรถยนต์คันเดียวกับรถยนต์ตามสำเนาใบขอเช่าซื้อรถยนต์ก็ตาม แต่ผู้เสียหายก็ได้เป็นคู่สัญญาเช่าซื้อกับจำเลย ข้อตกลงระหว่างผู้เสียหายกับบริษัท ธ. จะมีอยู่อย่างไรก็ไม่ทำให้ผู้เสียหายกลายเป็นคู่สัญญากับจำเลยไปได้ เมื่อโจทก์ไม่มีสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ระหว่างผู้เสียหายกับจำเลยมาแสดง จึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยออกเช็คพิพาทให้ผู้เสียหายเพื่อชำระหนี้ค่าเช่าซื้อที่บังคับได้ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(1) จำคุก 2 เดือน จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษากลับให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่าเช็คพิพาทคือเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตรัง ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2539 จำนวนเงิน 188,000 บาท มีจำเลยเป็นผู้ออกเช็คโดยลงชื่อเป็นผู้ส่งจ่าย ต่อมาวันที่ 17 มิถุนายน 2539 ผู้เสียหายซึ่งครอบครองเช็คพิพาทนำเช็คพิพาทไปเรียกเก็บเงินแล้ว แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินโดยให้เหตุผลว่า โปรดติดต่อผู้ส่งจ่าย ระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2539 ถึงวันที่ 17 มิถุนายน 2539 จำเลยมีเงินอยู่ในบัญชีเพียง 343 บาท คดีคงมีปัญหาคือตามฎีกาของโจทก์ว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหาข้อนี้เห็นว่า โจทก์ฟ้องและนำสืบว่าจำเลยออกเช็คพิพาทให้ผู้เสียหายเพื่อชำระหนี้ค่าเช่าซื้อรถยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อไปจากผู้เสียหาย แต่สัญญาเช่าซื้อนั้นต้องทำเป็นหนังสือมิฉะนั้นย่อมตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 572 วรรคสอง สำหรับสำเนาใบขอเช่าซื้อรถยนต์ตามเอกสารหมายเลข จ.3 ที่จำเลยทำขึ้นเสนอต่อผู้เสียหายคงเป็นเพียงคำเสนอขอเช่าซื้อรถยนต์เท่านั้น มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาเช่าซื้อแต่อย่างใด ส่วนหนังสือสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ตามเอกสารหมายเลข ล.1 เป็นสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ระหว่างบริษัทธนบุรีพานิชลิสซิ่ง จำกัด กับจำเลย ซึ่งแม้จะปรากฏว่ารถยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อจากบริษัทธนบุรีพานิชลิสซิ่ง จำกัด เป็นรถยนต์ยี่ห้อ สี หมายเลขเครื่องและหมายเลขตัวถังอย่างเดียวกันกับรถยนต์ตามสำเนา

ใบขอเช่าซื้อรถยนต์ เอกสารหมายเลข จ.3 ก็ตาม แต่ผู้เสียหายก็ได้เป็นคู่สัญญาเช่าซื้อกับจำเลย ข้อตกลงระหว่างผู้เสียหายกับบริษัทธนบุรีพานิชลิสซิ่ง จำกัด จะมีอยู่อย่างไร ก็ไม่ทำให้ผู้เสียหายกลายเป็นคู่สัญญากับจำเลยไปได้ เมื่อโจทก์ไม่มีสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ระหว่างผู้เสียหายกับจำเลย มาแสดง จึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยออกเช็คพิพาทให้ผู้เสียหายเพื่อชำระหนี้ค่าเช่าซื้อที่บังคับได้ ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 วินิจฉัยว่าพยานหลักฐานของโจทก์ไม่พอ ฟังว่าจำเลยออกเช็คพิพาทเพื่อชำระเงินค่าน์หรือค่าเช่าซื้อรถยนต์ให้ผู้เสียหาย และพิพากษายกฟ้องเสีย นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ · กำพล ภู์สุดแสง · สุรชาติ บุญศิริพันธ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6720/2544>